

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ἐναγκαλιζομένη αὐτόν.

Πῶς σ' ἀγαπῶ, καλέ μου,

Μέ τὴν καρδιά μου σ' ἀγαπῶ.

(Ὁ ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ χρούει τὴν θύραν.)

Ὁ ΦΩΣΤΟΣ χτυπῶν ἀνυπομόνως τὸν πόδα

Ποῖός εἶναι;

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ

Φίλος.

ΦΩΣΤΟΣ

Χάσου!

ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ

Εἶναι καιρὸς νὰ φεύγωμεν.

ΜΑΡΘΑ εἰσερχομένη.

Νυκτῶνει, κύριέ μου.

ΦΩΣΤΟΣ πρὸς τὴν **ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΝ**

Νάθω μαζί σου;

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Ἐχε γὰρ, νὰ μὴ μᾶς ἴδω φροῦμαι!

ΦΩΣΤΟΣ

Πρέπει νὰ σ' ἀποχωρισθῶ; Ἐχε ὑγίαν φῶς μου,

Πηγιῖνω.

ΜΑΡΘΑ

Καλὴν νύκτα σας.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Θὰ ἔξαντακωθῶμεν.

(Ὁ ΦΩΣΤΟΣ καὶ ὁ ΜΕΦΙΣΤΟΦΕΛΗΣ ἀναχωροῦν.)

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

ὦ Παναγία μου! τί νοῦς, τί ἄνθρωπος τοῦ κόσμου!

Πόσα γνωρίζεις; Πῶς χωροῦν εἰς τὴν κεφαλὴν του τόσα.

Ἐγὼ δὲν ξέρω τίποτε, — πλησίον του τὰ χάνω,

Καὶ εἰς ὅ,τι λέγει λέγω ναί, ἢ μένω χωρὶς γλώσσα.

Τί μ' ἤρεε καὶ μ' ἀγάπησε, δὲν τὸ καταλαμβάνω.

Ἐχ τοῦ Γερμανικοῦ.

Δ. Β.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ, ὑπὸ **Δ. Στρούμπου**, καθηγητοῦ τῆς φυσικῆς ἐν τῷ ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ. Ἐρ Ἀθήναις, 1864.

Ἐν τῷ πονηματίῳ τούτῳ ὁ **Κ. Δ. Σ. Στρούμπου** πραγματεύεται τὰ ἐξῆς ἀντικείμενα. Περὶ περιστροφόμενων τραπέζων, περὶ ζωϊκοῦ μαγνητισμοῦ, περὶ ζωϊκοῦ ἠλεκτρισμοῦ, περὶ ἀληθιμῆς, περὶ φαντασιοκόπων, ἐν τέλει δὲ ἐξετάζει τὰ περὶ τῆς ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου γενέσεως, περὶ τοῦ τεραστίου ὠκεανείου ὄψεως, καὶ περὶ θατηφῶρου ἀπάτης.

Τὸ ἔργον τοῦ **Κ. Στρούμπου** ἔχει ἐπιστημονικὴν ἀξίαν, καθόσον ὁ πολυμαθὴς οὗτος καθηγητὴς ἀπὸ πολλῶν χρόνων καταγίνεται εἰς τὸ περὶ μαγνητισμοῦ ζήτημα καὶ ἐκτετακμένην διατριβὴν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔγραψεν ἄλλοτε ἐν

τῷ πρώτῳ τόμῳ τῆς Χρυσάλλιδος· ἰδίως δ' ἐφιστῶμεν τὴν προσοχὴν τῶν ἀναγνώστων ἐπὶ τοῦ τελευταίου κεφαλαίου τοῦ προκειμένου πονήματος, τοῦ ἐπιγραφομένου ἢ *θαυατηφῶρος ἀπάτη*, ἐν ἧ ὁ συγγραφεὺς διὰ πολλῶν λυπηρῶν παραδειγμάτων ὑποδεικνύει τὰ ἀτοπήματα τοῦ προώρου ἐνταφιασμοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ δυστυχῶς εἰς τινὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος ἅμα τὶς ἀπαθάνη οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι προθυμοποιοῦνται νὰ τὸν ἐνταφιάσωσιν ἀμέσως, καὶ πολλάκις συμβαίνουσιν ἐκ τοιαύτης ἀκατονομάστου ἀπρονοησίας ἀνεπανόρθωτα δυστυχήματα, ἀποσπῶμεν ἐκ τοῦ προειρημένου κεφαλαίου τὴν ἐξῆς περιγραφὴν τῶν μετὰ θάνατον παθημάτων Ἄγγλου τινός, γεγραμμένην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ παθόντος, ἵνα μετριάσωμεν ὅπως οὖν τὴν περὶ τὸ ἐνταφιάζειν προθυμίαν τῶν ἀγνοούντων τὰς ὀλεθρίας συνεπειὰς τοιοῦτου ἀτόπου ζήλου.

Β'.

7. Ἄγγλος τις, παθὼν ἀπὸ καταληψίας, διηγεῖται αὐτὸς ὡς ἐξῆς τὰ δεινὰ, ὅσα ὑπέστη καὶ ἄτινα ἐμποιοῦσι φρίκην εἰς τὸν ἀναγνώστην.

«Ἄφ' οὗ ὑπέμεινα, λέγει, διαρκεῖς ὀδύνας, προσελήθην ὑπὸ νευρικοῦ πυρετοῦ, ὅστις ταχέως ἐξήντησε τὰς σωματικὰς μου δυνάμεις· πρᾶγμα δὲ παράδοξον! μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἡ ζωὴ, ἥτις βαθμηδὸν καὶ κατὰ μικρὸν κατελίμπανε τὸ σῶμα, συνεκτροῦτο ἅπασα εἰς τὰς νοητικὰς μου δυνάμεις. Ἐπελθούσης δὲ ἀτονίας μεγίστης, ἠσθάνθην δυνάμιν τινα ἢ ἠθικὴν ἐξαψιν, ὅποιαν οὐδέποτε ἀλλὰ τέλος ἔφθασεν ἢ στιγμὴ τῆς τελικῆς καταστάσεως. ἠσθάνθην ἑμαυτὸν, παρασυρόμενον εἰς περικύκλῃσιν φωτεινῶν, ἐν ἧ ἐκυμαίνοντο φανταστικά πρόσωπα ἐν ᾧ δὲ τὸ σῶμα ἐκλονίζετο ὑπὸ σπασμωδικοῦ εἴγους, ἀντήχουν εἰς τὰ ὠτά μου αἱ βρονταὶ καὶ οἱ συριγμοὶ τρομερῆς τρικυμίας.

Προσεκολλώμην παντὶ σθένει εἰς τὴν ζωὴν, ἥτις μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἔμελλε νὰ ἐκφύγῃ τέλος ὅ,τι ἠσθάνομην ἦν τόσον συγκεχυμένον, ὥστε ἀκουσίως παρήτησα ἑμαυτὸν ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ, ἥτις δὲν ἐστρεφεῖτο ἠδονῆς τινος μετ' οὐ πολὺ δ' ἀπέβηλον πᾶσαν αἴσθησιν ὑπάρξεως. Ἄγνοῶ πόσον χρόνον εἶχον οὕτως ὅτε δὲ συνήλθον εὐρέθην εἰς ἀταραξίαν τινὰ καὶ ἔμενον ἐστατικὸς. Τὸ σῶμά μου ἠσθάνετο ἀπανταχοῦ ἠδονικὰς ἐντυπώσεις, ἀνεκτησάμην δὲ τὰς αἰσθήσεις καὶ τὸν νοῦν. Ἄλλ' ὁ ἰατρὸς πλησιάζας τότε τὴν κλίνην μου ἐξεφώνησε, *τετέλεσται!* καὶ ἐκάλυψε τὸ πρόσωπόν μου διὰ τῆς σινδόνος. Εὐθὺς δὲ τὰ

ὄτ' αὖ μου προσεβλήθησαν ὑπὸ τῶν ὀλολυγμῶν τῆς θρηνοῦσης οἰκογενείας μου! Ἡθέλησα νὰ ὀμιλήσω, νὰ κινηθῶ, ἀλλ' ἠσθάνθην μετὰ φρίκης ὅτι ἡ μὲν γλῶσσα εὐρίσκατο ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ οὐρανίου, τὰ δὲ μέλη τοῦ σώματος, ἅτινα ἠσθάνοντο ἐντελῶς τὴν ἐπαφὴν τῶν καλυμμάτων, δὲν ἠδύναντο, ὡσανεὶ ἦσαν περιβεβλημένα ὑπὸ ἀοράτων ἐπιδέσμων, νὰ ἐκτελέσωσι καὶ τὴν ἐλαχίστην κίνησιν.

Τὴν ἐπιούσαν περιετύλιξαν εἰς τὰ νεκροτάφια καὶ ἔμεινα οὕτως ἐκτεθειμένος τρεῖς ὅλας ἡμέρας καθ' ἃς οἱ φίλοι τῆς οἰκογενείας μου ἤρχοντο καὶ συναλυποῦντο αὐτήν. ἤκουον καὶ ἐνόουν ὅ,τι ἐγένετο περὶ ἐμὲ καὶ ἡ ἐλπίς μὲ ἐνεθάρρυνεν ἀδιζήλωτος· πλὴν εἰς μάτην, ἐπειδὴ ἐπλησίαζε νὰ παύσῃ καὶ ἡ εὐχαρίστησις αὕτη. Τὴν πέμπτην, ἡμέραν παρεδόθην εἰς τοὺς νεκροθάπτας, οἵτινες προσηνέχθησαν μετὰ σκληρότητος κινούσης τὴν ἀγκυράτησιν. Ὅταν δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ἐπίεσε διὰ τοῦ γόνατος τὸ στήθος μου ἵνα μὲ ἐμβάλῃ εἰς στενὸν νεκρικὸν κιβώτιον, ἠσθάνθην τοσοῦτον σκληρὸν ἄλγος, ὥστε ἤλπισα ὅτι ἤθελον δυνηθῆναι νὰ ἐκβάλω φωνὴν, ἀλλ' ἠναγκάσθην νὰ παραιτηθῶ καὶ τῆς ἐλπίδος ταύτης. Ἐπετέθη καὶ τὸ κάλυμμα ἐπὶ τοῦ κιβωτίου καὶ μετ' οὐ πολὺ ἤκουσα τὸν κριγμὸν τῶν ἡλῶν θραδέως εἰσδυνόντων ἐν τῷ ξύλῳ. Δὲν δύναμαι νὰ εὐρω λέξεις ὅπως παραστήσω ὁποῖος φόβος, καὶ ὁποῖα ἀπελπισία εἶχον καταλάβει τὴν ψυχὴν μου. Ἐκαστος κτύπος τῆς σφύρας προὔξεναι ὀδυνηρὸν παλμὸν ἐν τῇ κεφαλῇ μου, ὡς ἐπικήδειός τις κωδωνοκρουσία, ἀγγέλλουσά μοι τὸ πεπρωμένον, ὅπερ μοι ἐπιφύλαττετο. Ἐπεθύμουν νὰ δυνηθῶ νὰ ἐκβάλω φωνὴν, ἢ ἓνα γογγυσμὸν, ἀλλ' εἰς μάτην! ἠναγκάσθην νὰ μείνω ἀκίνητος, καὶ ἄφωνος ἔχων τὸ στήθος καὶ τοὺς ὤμους συντεθλιμμένα ἐν στενοτάτῳ χώρῳ καὶ αἰσθανόμενος τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ σώματός μου πιεζόμενα καὶ καταπονούμενα ὑπὸ τῶν σκληρῶν πλευρῶν τοῦ κιβωτίου. Δὲν ἠδύναμην νὰ πιστεύσω ὅτι ἡ καρδιά ἀντέχει τοσοῦτον ἐν τοιαύτῃ φοβερᾷ ἀγωνίᾳ χωρὶς νὰ διαβῆται. Μετ' οὐ πολὺ θέντες τὸ κιβώτιον ἐπὶ φερέτρου μὲ ἐκόμισαν εἰς τὸ κοιμητήριον. Τότε ἠθέλησα καὶ τελευταῖον ν' ἀποπειραθῶ τι πρὸς σωτηρίαν μου, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόπειρα αὕτη ματαία! Ἡσθάνθην ἑμαυτὸν μεταξὺ σχοινίων αἰωρούμενον ὑπεράνω τοῦ τάφου, ὅστις ἔμελλε νὰ φθεῖρη τὰς σάρκας μου· καταβιβαζομένου δὲ θραδέως τοῦ νεκρικοῦ κιβωτίου, διέκρινον τὸν ψόφον,

ὃν παρήγε προστριβόμενον εἰς τὰς πλευράς τοῦ μνήματος. Ὅτε δὲ τὸ κιβώτιον κατεβιβάσθη εἰς τὰ θάθη τοῦ τάφου, ἤκουσα τὴν σοβαρὰν καὶ πένθιμον φωνὴν φίλου· μοι ἔδιδεν οὕτως τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν, ὅστις ἔφθασε μέγρι τῶν ὠτων μου, ὡς τελευταία ἡχώ τῶν ψόφων τῆς ῥιπτομένης ἐπὶ τοῦ τάφου μου γῆς. Μετ' οὐ πολὺ δὲ πάταγός τις φρικαλέος· κατὰ μικρὸν σθεννύμενος, ὡς ὁ βαθμηδὸν ἐξασθενούμενος κρότος μεμακρυσμένης βροντῆς, μοι ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ τάφος εἶχε πληρωθῆ γῆς· τετέλεσται! ἤμην διὰ παντὸς ἀποκεχωρισμένος τῶν ζώντων! Πῶς μοι ἔμεινε ἡ ψυχὴ καὶ κατὰ τὴν φοβεράν ταύτην στιγμὴν καὶ δὲν ἀπέθανον!

Ἄγνοῦ πόσας ὥρας διέμεινα οὕτως· ἤλπιζον δὲ ὅτι ἡ ἀγωνία αὕτη ὀλίγον ἤθελε διαρκέσει καὶ ὅτι ἡ ἀσφυξία ἔμελλεν ὀσονούπω νὰ σβέσῃ τὴν ὑπαρξίν μου. Ἄλλ' ἠπατήθην καὶ πάλιν! Οὐδεμίαν κίνησιν ἠδύναμην νὰ ἐκτελέσω, ἡ καρδιά μου δὲν ἐπαλλε, τὸ στήθος μου δὲν ἀνυψοῦτο ὑπὸ τῆς ἀναπνοῆς, οὐχ ἤττον ὅμως ἔζων, διότι ἐπασχον, ἔζων, διότι ὁ νοῦς καὶ ἡ μνήμη μου δὲν εἶχον ἀποβάλει οὐδ' ἐλάχιστον μέρος τῆς ἐνεργείας αὐτῶν. Ἐν τούτοις, αἱ λυπηραὶ σκέψεις μου διεκόπησαν ὑπὸ μεμακρυσμένου τινὸς κρότου, ὅστις μ' ἐβύθισεν ἐν πρώτοις εἰς ψυχικὴν ἀγωνίαν ἀνεξήγητον. Ὁ κρότος οὗτος ἐπλησίαζε βαθμηδὸν καὶ τέλος ἠσθάνθην τὸ νεκρικὸν κιβώτιον ἀναρπαζόμενον ὑπ' ἀνθρώπων ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς γῆς. Ἦνοιξαν μὲν αὐτὸ ἐκεῖνοι, ἐγὼ δ' ἠσθάνθην ψυχὸς μέγιστον· ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις αὕτη μοι ἐφάνη ἡδονικὴ, ἐπειδὴ ἐγεννήθη ἐν ἐμοὶ ἀμυδρά τις ἐλπίς σωτηρίας. Μὲ μετεκόμιζον ἐπὶ ὄραν ἱκανὴν καὶ ἐπὶ τέλους μὲ ἀφῆκαν καὶ κατέπεσον βαρὺς ἐπὶ ὕγρου καὶ παγετώδους μαρμαροῦ. ἤκουσα τότε περὶ ἐμὲ πλείστας φωνάς· χεῖρες δὲ μὲ ἔψαυον πανταχόθεν· ἀνοιχθέντος δὲ κατὰ τύχην τοῦ ἐτέρου τῶν ὀφθαλμῶν μου, εἶδον ὅτι εὐρισκόμην ἐν τῷ μέσῳ ἀνατομικοῦ ἀμφιθεάτρου ἔνθα μὲ περιεκύκλουν πολλοὶ νέοι, ἐξ ὧν ἔτυχον καὶ δύο γνωστοί μοι, ὡς χρηματίσαντες ἄλλοτε σύντροφοί μου εἰς διασκεδάσεις. Δὲν δύναμαι ν' ἀποφασίσω ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ φόβος ὑπῆρξεν ἀνώτερος τῆς χαρᾶς μου. Βεβαίως ἡ θέσις μου ὑπῆρχε φοβερά, ἐπειδὴ τὰ πειράματ' αὐτὰ εἰς ἃ ἔμελλον νὰ μὲ ὑποβάλωσιν, ἠδύναντο ἢ νὰ μὲ ἐπαναγάγωσιν εἰς τὴν ζωὴν ἢ νὰ προξενήσωσι ταχέως τὸν θάνατον.

Ἀποφασίσθη δ' ἐν πρώτοις νὰ μὲ γαλβανίσωσιν·

ἔθεν ἠτοιμάσθη ἡ Βολταϊκὴ στήλη, καὶ ἅμα τῇ πρώτῃ ἐνεργείᾳ τοῦ βευστοῦ, ἄπειροι φωτεινοὶ σπινθῆρες διήλθον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, τριμερὰ δὲ σπασμώδης κίνησις ἐκλόνησεν ἅπαν τὸ σῶμά μου. Ἡ δευτέρα τοῦ βευστοῦ ἐνέργεια παρήγαγεν ἔτι μείζον ἀποτέλεσμα, διότι ἠσθάνθησαν πάντα τὰ νεύρα μου πάλλοντα ὡς αἱ χορδαὶ τῆς κινύρας, τὸ δὲ σῶμά μου ἀνωρθώθη καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα ἀνακαθημένου ἀνθρώπου, οἱ μὲς συνεστάλησαν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ ἠνεώχθησαν καὶ ἔμειναν ἀκίνητοι. Διέκρινα τοὺς δύο φίλους μου, ἴσταμένους κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἀπέναντι ἐμοῦ καὶ παρετήρησα εἰς τὰ πρόσωπα αὐτῶν λύπην καὶ ψυχικὴν ταραχὴν. Οὗτοι ἀπήτησαν μετ' ἐπιμονῆς νὲ πάύσῃσι τὰ φρικώδη ταῦτα πειράματα.

Μὲ ἐξέτειναν μετὰ ταῦτα ἐπὶ τῆς μαρμαρίνης τραπέζης, καὶ ὁ μὲν κληρονομικῆς κρατῶν σμιλίον προσήγγισε καὶ ἐχάραξε μικρὰν τομὴν ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ στήθους. Τότε φοβερὰ ταραχὴ ἐγεννήθη ἐν τῷ σώματί μου, ἐξέβαλον κραυγὴν μεγάλην, συνεκράδυσαν δὲ καὶ οἱ περιεστώτες μετὰ φρίκης! Τὰ δεσμά τοῦ θανάτου ἐλύθησαν, καὶ ἐγὼ ἐπανήλθον εἰς τὴν ζωὴν.»

ΠΟΙΚΙΛΑ.

* Οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐλθόντες ἐν Εὐρώπῃ Ἰάπωνοι πρέσβεις περιγράφουσι τῆς περιηγήσεως τῶν ἐκείνης τὰς ἐντυπώσεις καὶ τὰς δημοσιεύουσι περιοδικῶς εἰς φυλλάδια ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἰδοὺ δ' ἐν συνόψει ὅποιας ἀναμνήσεως ἀπέλιπεν εἰς αὐτοὺς ἡ Εὐρώπη. — «Οἱ ἄνδρες, λέγουσιν οἱ περιφανεῖς περιηγηταί, οἱ κατοικοῦντες τὴν Δύσιν τόσοσιν ὁμοιάζουσι πρὸς ἀλλήλους κατὰ τὸν ἱματισμὸν καὶ τὰ ὄπλα ὥστε δυσκολωτάτη ἀποβαίνει ἡ διάκρισις ἔθνους ἀπὸ ἔθνους. Αἱ δημόσιαι τελευταὶ τῶν Εὐρωπαίων εἶναι εὐτελεῖς καὶ ἄνευ πομπῆς καὶ πολὺ ὀλιγώτερον σέβας προσφέρουσιν εἰς τοὺς προϋχοντάς των παρ' ὅσον ἡμεῖς εἰς τοὺς ἰδιόκοίς μας. Καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα των χαιρετῶσι ὡς ἂν ἦτα ἀπλοῦς ἰδιώτης, ἀποκαλύπτοντες δηλαδὴ τὴν κεφαλὴν καὶ οὐδὲν ἄλλο.

Οἱ βασιλεῖς μᾶς ἐδέχοντο πρὸς ἀκρόασιν ἀσκηπεῖς καὶ ὑφ' οὐδενὸς κρυπτόμενοι παραπετάσματος, καὶ τὸ παραδοξώτερον, ἡ σύζυγος τοῦ μονάρχου δὲν ἐκάλυπτε τὸ πρόσωπον διὰ πέπλου, ἀλλ' ἐκάλυπτο μάλιστα πλησίον τοῦ συζύγου της.

Εἰς τοὺς τόπους αὐτοὺς ὑπάρχουσιν ὠραϊόταται γυναῖκες, μετὰξὺ τῶν ὁποίων διαπρέπει ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Γαλλίας· βαδίζουσι δὲ καθὼς οἱ ἄνδρες, καὶ διὰ τὰ φαινόμενα ὑψηλότερα φέρουσιν ἐπὶ κεφαλῆς μεγάλους πέλους. Ἀγαπῶσι δὲ μανιωδῶς τὸν χορὸν καὶ αἱ πτωχαὶ καὶ αἱ πλούσιαι, καὶ εἰς τὰς αἰθούσας ἐπακουμβῶσιν εἰς τοὺς βραχίονας τῶν ἀνδρῶν, ἀλλ' οὐχ' ἦττον καὶ καθ' ὁδὸν συνεχῶς γίνεται τοῦτο· φαίνεται ὅμως ὅτι καθ' ὁδὸν μόνους τοὺς συζύγους των λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

Αἱ γυναῖκες ἐν γένει ἀπολαύουσιν ὑπερβολικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐνδύονται πλούσια τε καὶ πτωχὰ ἀπαράλλακτα. Παρατηρήσαμεν δὲ ὅτι ἡ ἐνδυμασία των δὲν εἶναι τόσοσιν εὐσχημος καὶ μάλιστα εἰς τὰς νυκτερινὰς συναναστροφάς. Ἐξαίρεσις τῶν Ὀλλανδῶν οὐδεμία ἄλλη εὐρωπαϊκὴ γυνὴ δύναται νὰ συγκριθῆ κατὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν νοημοσύνην πρὸς τὰς Γαλλίδας.

Ἐν Παρισίοις καὶ ἐν Λονδίνῳ οἱ ἄνθρωποι βαδίζουσι καθ' ὁδὸν πάντοτε κατεσπευσμένως καθὼς ἡμεῖς βαδίζομεν ἐν καιρῷ πυρκαϊῆς. Αἱ δὲ οἰκίαι των εἶναι ὑψηλαὶ καὶ πολυῦροφοι, καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ πρῶτος σεισμὸς θὰ τὰς κατακρημνίσῃ ὅλας· διατείνονται ὅμως ὅτι εἶναι ἀπρόσβλητοι ὑπὸ τοῦ πυρός.

* Σύγκρισις τῶν Ἀγγλικῶν πρὸς τὰς Γαλλικὰς ἀποικίας.

Αἱ ἀγγλικαὶ ἀποικίαι περιέχουσιν 145 ἑκατομμύρια κατοίκους ἔχουσαι ἐπιφάνειαν 190,000 γεωγραφικὰ μίλλια, δηλαδὴ 34αῖς μεγαλητέραν τῶν Βρετανικῶν νήσων, 16αῖς μεγαλητέραν τῆς Γερμανίας, καὶ 20αῖς μεγαλητέραν τῆς Γαλλίας.

Καὶ αἱ μὲν Ἰνδία ἔχουσι 135,653,244 κατοίκους, καὶ ἐπιφάνειαν 40,940 τετραγωνικὰ μίλλια. Αἱ δὲ κατὰ τὴν βόρειον Ἀμερικὴν ἀποικίαι 3,305,872 κατοίκους καὶ 20,445 τετραγωνικὰ μίλλια. Αἱ δὲ δυτικαὶ Ἰνδία 1,081,687 κατοίκους καὶ 4,165 τετραγ. μίλλια καὶ τέλος ἡ Αὐστραλία καὶ ἡ Νέα Ζεελανδία 1,330,000 κατοίκους καὶ 121,500 τετραγωνικὰ μίλλια.

Τὰ εἰσοδήματα τῶν ἀπεράντων τούτων κατακτήσεων ἔφθασαν τῷ 1861 εἰς 1,410 ἑκατομμύρια φράγκα. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος εἰσαγωγὴ μὲν ἐμπορευμάτων ἀξίας 2,345 ἑκατομμυρίων, ἐξ ὧν τὰ 50,40 0/0 προήρχοντο ἀπὸ ἀγγλικῶν προϊόντων, ἐξαγωγὴ δὲ ἀξίας 2,157 ἑκατομμυρίων.